

Обмін речовин в організмі і загальний стан собак залежно від годівельних факторів

С. Вакуленко, Т. Приліпко

vtl280726p@ukr.net

Подільський державний аграрно-технічний університет,
м. Кам'янець-Подільський, Хмельницька обл. Україна

Нормальна життєдіяльність і працездатність собак залежить від їх правильної годівлі. Під правильною деталізованою годівлею розуміють годівлю собак за фізіологічно обґрунтованими нормами їх потреби у поживних речовинах, повноцінними і збалансованими раціонами за дотримання режиму годівлі. Повноцінна годівля має вирішальний вплив на здоров'я, темпи росту, розвиток, будову тіла і масу собак, вона відіграє велике значення у племінній справі — за удосконалення наявних і виведення нових порід собак.

Білки в обміні речовин займають особливе місце. Вони входять до складу цитоплазми, гемоглобіну, плазми крові, багатьох гормонів, імунних тіл, підтримують сталість водно-сольового середовища організму. Амінокислоти, які йдуть на утворення білків організму, нерівноцінні. Деякі амінокислоти (лейцин, метіонін, фенілаланін тощо) незамінні для організму. Амінокислоти, які можуть бути замінені іншими або синтезовані в організмі у процесі обміну речовини, — це замінні амінокислоти. Білки корму, які містять весь необхідний набір амінокислот для нормального синтезу білка організму, називають повноцінними. До них належать переважно тваринні білки. Білки корму, які не містять всіх необхідних для синтезу білка організму амінокислот, називають неповноцінними.

Жир, що надійшов з кормом, у травному каналі розщеплюється на гліцерин і жирні кислоти, які всмоктуються в основному в лімфу і лише частково в кров. Через лімфатичну і кровоносну системи жири надходять насамперед до жирової тканини, яка має для організму значення депо жиру. Жири входять до складу клітин (цитоплазма, ядро, клітинні мембрани), де їхня кількість стала. Жир використовується організмом як багате джерело енергії. За умови розпаду 1 г жиру в організмі вивільняється енергії у два з лишком рази більше, ніж за розпаду такої ж кількості білків або вуглеводів. Деякі неграничні жирні кислоти, необхідні організмові (лінолева, ліноленова, арахідонова), повинні надходити до організму в готовому вигляді, бо він не може їх синтезувати.

Усі перетворення речовин в організмі здійснюються у водному середовищі. Вода розчиняє харчові речовини, які надійшли в організм. Разом з мінеральними речовинами вода бере участь у побудові клітин і в багатьох реакціях обміну. Вода і мінеральні солі створюють переважно внутрішнє середовище організму, є основною складовою частиною плазми крові, лімфи і тканинної рідини.

Мінеральні речовини мають важливий вплив на розвиток організму. З кальцієвим і фосфорним обміном пов'язані ріст кісток, строки окостеніння хрящів і стан окиснювальних процесів в організмі. Кальцій впливає на збудливість нервової системи, скорочення м'язів, здатність крові зсідатися, білковий і жировий обмін в організмі. Фосфор потрібний не тільки для росту кісткової тканини, а й для нормального функціонування нервової системи, більшості залозистих та інших органів.

Вітаміни — органічні сполуки, дуже потрібні для нормального функціонування організму. Вітаміни входять до складу багатьох ензимів. Це пояснює важливу роль вітамінів в обміні речовин. Вітаміни сприяють дії гормонів, а також підвищенню опірності організму до несприятливих впливів зовнішнього середовища (інфекція, дія високої і низької температури тощо). Вітаміни необхідні для стимулювання росту, відновлення тканин і клітин після травм і операцій. Вітаміни потрібні в дуже невеликій кількості, але їх нестача або відсутність у кормі порушує утворення відповідних ензимів, що призводить до захворювань — гіповітамінозів та авітамінозів.

Отже, нестача зазначених поживних речовин у годівлі собак призводить до низки хвороб.